

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Becskerek, Obilnyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

A demokrata-párt választási kiáltványa.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 21.

A demokrata-párt végrehajtó-bizottsága ma este terjedelmes kiáltványt adott ki, amelyet a demokrácia híveihez címzett és amelyet Davidovity Ljuba elnök, dr. Krstelj al-elnök, dr. Veljkovity, dr. Marinkovity, dr. Setyerov, dr. Ribár, dr. Kumanudi, dr. Pecity, Timotievity és Tatity Milutin irtak alá.

A kiáltványban felvilágosítják az ország népét az utolsó hónapok politikai eseményeiről azokról az intrikákról, amelyek a hatalom miatt folytak és felszólítják a demokrácia híveit, hogy február 8-ikán segítsenek megtörni a törvénytelen kisebbség uralmát.

A kormányzókörökben az a vélemény, hogy a kiáltványnak nem lesz nagy sikere, mert a demokrata-pártot kompromittálja az, hogy a horvát parasztpárttal, amely ellen most vizsgálat folyik, egy kormányban volt.

Japán elismeri a szovjetet.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, jan. 21.

A „Daily Mail” legújabb száma közli hogy az orosz-japán tárgyalások sikerrel befejeződtek. Az egyezés egyik főfeltétele, hogy Japán elismeri a szovjetet.

A magyar költségvetés vitája.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, jan. 21.

A nemzetgyűlés mai ülésén Lukács György volt miniszter szólalt fel a költségvetés vitája során. Az állambáztartás költségvetésével foglalkozva szóba hozta a numerus clausus, melynek további fenntartását nem tartja többé szükségesnek, majd beszélt a királykérdésről és kijelentette, hogy ezt a súlyos problémát továbbra is nyugvó ponton kell tartani és minden elhatározó lépésnél előbb figyelembe kell venni, megfelelő a detronizációs törvény követelményeinek és konvenciós népakaratnak.

Kállai Tibor a kormány programjáról beszélt és kijelentette, hogy az megfelelő a nép általános óhajának, majd foglalkozott a költségvetéssel és közigazgatással, végül pedig rátért az örökké aktuálisnak látszó problémára, a drágaságra, melyről elmondotta, hogy szeptember hónaptól mai napig 142–160 százalékkal emelkedett. A költségvetést a maga részéről elfogadta.

A báni szék szabadlábra helyezte a Radics-párt vezetőit.

A báni szék felmentő döntése. — A rendőrség újra őrizetbe vette Macsekéket.

Beograd, jan. 21.

Jelentette a „Torontál” tudósítója, hogy a zágrebi hetes tanács ma fog dönteni a horvát paraszt köztársasági-párt letartóztatott vezetőinek további fogvatartása vagy szabadonbocsátása ügyében.

Az összes politikai körök érthető izgalomban tartotta a Radics-párt ezen függő ügye a törvényszék felmentő ítélete óta. Zágrebben óriási tömeg állt már kora reggel sorfalat a hetes tanács épülete előtt és türelmetlenül várta a tanács döntését.

Végre dél felé terjedtek el az első hírek, hogy a hetes tanács megerősítette a törvényszék ítéletét és úgy határozott, hogy a paraszt köztársasági párt letartóztatott vezetői szabadlábról vésztik magukat.

A báni szék úgy döntött, hogy részben ad csak helyet az államügyész fellebbezésének. Annyiban ugyanis, hogy a Radics-párt ellen folytatandó a vizsgálat. Azonban mi-

után a vétség, amellyel a pártot gyanúsítják, olyan természetű, hogy két évtől tíz évig terjedhető fogsággal büntetik; az illető törvény 14. szakasza értelmében pedig csak tíz éven felüli szabadságvesztésnél mondható ki a vizsgálati fogság, azért a báni szék a horvát paraszt köztársasági párt vezetőit szabadlábra helyezi.

Ujból elfogják Macsekéket.

A báni szék ítéletének kimondása után déli fél tizenkettőkor Macsek és társai elhagyták a báni szék épületét. Aíghogy kivonultak volt az épületből, a rendőrség újra elfogta őket és átkísérte őket a rendőrségre.

A rendőrség erre vonatkozólag úgy nyilatkozott, hogy a tanács felmentő határozata csak az elmúlt deliktumokra vonatkozott. A rendőrség időközben új terhelő momentumokra akadt és ezek ügyében folytatja most tovább a vizsgálatot.

Léderer hamis okmányok segítségével lett csendőrtiszt.

Bevallotta, hogy Kodelkát a felesége gyilkolta meg.

Budapest, jan. 21.

Léderer Gusztáv — megbízható helyről eredő értesülések szerint — szenzációs vallomást tett az esti órákban a vizsgálóbíró előtt.

A rablógyilkos kijelentette, hogy Kodelka Ferencet a felesége gyilkolta meg és őt már csak akkor hívta be a szobába, amikor a mérszárommester halott volt. Léderer állítása szerint felesége megfojtotta áldozatát.

A váratlan fordulat alapján a nyomozást új irányba terelik és a közeli napokban helyszíni szemlét tartanak a gyilkosság színhelyén, Csepelen.

Léderernét tegnap a rendőrség újólag kihallgatta pozsonyi előlételeire vonatkozólag. Mint eddigi kihallgatásai során, így most is állhatatosan tagadta, hogy a Pozsonyban eltűnt gazdag nagybácsit ismerte volna és hangoztatja, hogy Kodelka meggyilkolásán kívül más bűne nincs.

Férje váratlan kijelentéseivel kapcsolatosan valószínű, hogy még a mai nap folyamán újólag kihallgatják.

Léderer vallomása gyökeresen változtat a két gyanúsított helyzetén,

amennyiben az állítottak beigazolása esetén a feleségét vonják büntettként felelősségre, őt pedig legfeljebb mint tettestársat vagy bűnszegedet állítják bíróság elé.

Az ebben az ügyben folytatott vizsgálat tegnapra különben még más tekintetben is értékes adatokat hozott napvilágra. A további nyomozás kétségkívül kiderítette hogy Léderer jogtalanul volt tagja a csendőrségnek, melynek tisztikarába egyszerűen becsémpeszté magát hamis okmányok és ajánlólevelek segítségével. A csendőrséghez való felvételét a rendőrség megállapításai alapján megsemmisítik és polgári egyéneknek deklarálják. A rablógyilkos feletti ilyenformán nem a kecskeméti honvédtörvényszék, hanem polgári bíróság fog ítélni.

A német kormány megbuktatja Herriotot?

Páris, jan. 21.

A jobboldali francia pártok az új német kormány programjától saját politikájuk sikerét remélik, mert vezetőik véleménye szerint, nehézségek fognak támadni Franciaország és Németország között, a melyek Herriot helyzetét tarthatatlanná teszik és előbb-utóbb a bukását idézik elő.

A francia sajtó élénken kommentálja a pártvezérek ajkáról elhangzott érdekes nyilatkozatot.

Felosztották az országos magyar munkásbiztosító-pénztár vagyonát.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, jan. 21.

A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint hat napig tartó tárgyalások után az este Budapesten megállapodás létesült Magyarország, Lengyelország, Románia, Csehszlovákia, az SHS állam, Svájc és Ausztria között a magyar országos munkásbiztosító intézetek vagyonának felosztása tekintetében. Arra nézve is megegyezést létesítettek, hogy a megkötött biztosítások révén egymásik állam terhére eső kötelezettségeket milyen feltételek mellett viseljék. A részletes megállapodást tartalmazó jegyzékeket e hét folyamán írják alá.

Trockit menesztették.

Moszkva, jan. 21.

A kommunista-párt központi bizottsága tegnap foglalkozott Trockinak a forradalommal és a párt-szervezettel szemben tanúsított viselkedésével. Felolvasták Trocki egy levelét, melyben meg nem jelenésért beégtségével menti magát és élesen visszautasítja a vádat, mintha a Leninizmust revízió alá akarná vonni. Hajlandóságát fejezi ki arra, hogy pártellenőrzés alatti bármely munkát elvállal. Rövidebb vita után két szó ellenében a párt központi tanácsa egyhangú határozatot hozott amely szerint Trockinak a forradalmi katonai tanácsban való további munkálkodását lehetetlennek tartják. Abban a kérdésben, hogy Trocki munkáját a párt központi bizottságában kivánatosnak tartják-e, a legközelebbi ülésen döntenek. A határozatban rámutatnak Trockinak a bolsevizmussal szemben való többszöri fellépésére és arra, hogy Trocki külön politikája a külföldön a pártszakadás látszatát idézi elő-végül, hogy Trockinak a parasztságról alkotott véleménye Leninellenes irányzatú és a paraszt-és munkásblokk megalakítását előbb vagy utóbb lehetetlenné tenné.

A tegnapi eseményekkel szorosan összefüggőnek tartják a ma történt politikai merényletet, amely az orosz politikai köröket élénken foglalkoztatja. A kora hajnali órákban meggyilkolva találták lakásán Oganatovot Trocki halálos ellenségét. A mai nap folyamán még több politikai fenyegető levelet kapott, amelyekről az a feltevés, hogy a Trocki vezérlete alatt álló eseka írta.

Magyar választók!

A 6. urnába dobjátok golyókat!

Listavezető:

Dr. Várady Imre.

Járásai jelöltek:

Alibunár: Dr. Végh Lajos, ügyvéd. Helyettese: Dr. Kuszing János, orvos.

Velikibeeskerek város: Dr. Gráber László, ügyvéd. Helyettese: Pálffy János, kisgazda.

Velikibeeskerek járás: Tóth Ferenc, fazekas. Helyettese: Dániel Adám, kereskedő.

Velikakikindai járás: Marton Andor, szövetkezeti igazgató. Helyettese: Mészáros József, iparos.

Jasatomityi (módsi) járás: Marton Andor, szövetkezeti igazgató. Helyettese: Mészáros József, iparos.

Novibecseji járás: Tóth Ferenc, fazekas. Helyettese: Dániel Adám, kereskedő.

Novakanjizsai járás: Dr. Gráber László, ügyvéd. Helyettese: Pálffy János, kisgazda.

Hogy történik a szavazás?

Minden szavazónak érdeke, hogy minél kerábban menjen el szavazni.

Minden szavazó jól teszi, ha személyazonossági igazolványát — a mennyiben ilyenmel rendelkezik — magával viszi.

A szavazókat 5-önként beosztják be a szavazóhelyiségre.

Minden szavazónak meg kell mondania nevét, életkorát, foglalkozását és városokban lakóit a bizottság előtt.

Minden szavazó a választási elnöktől szavazógolyót kap, amelyet jobb kezébe fog és azután öklét összeszorítja, hogy a golyó ne legyen látható.

A szavazó ezután kezdve az első urnától az utolsóig, minden egyes urnába jó mélyen bedugja öklébe szorított jobb kezét és abba az urnába ejti bele golyóját, amelynek listájára akarja leadni szavazatát. Minden urnán rajta van a jelöltek listája és az urna száma. Ha a választó az utolsó urna előtt dobta is be golyóját mégis összeszorított öklével kell kivennie kezét az urnából és összeszorított öklével kell kezét bedugnia a még hátralévő urnákba, hogy senkise tudhassa, melyik urnába dobta bele golyóját. Ha a választó az utolsó urnából is kivette kezét, összeszorított öklét kinyitja, és megmutatja azt a választási elnöknek annak bizonyosságául, hogy golyóját valamelyik urnába ejtette és leszavazott.

A törvény tiltja, hogy a választó bármily módon is jelezze, hogy melyik urnába dobta golyóját. A szavazás feltétlen titkossága tehát biztosítva van. Senkise hallhatja, hogy a golyó melyik urnába esett, mert a golyó gummiból van és az urna belseje ki van párnázva, a golyó esése tehát semmiképp sem hallható. Minden ellenkező híresztelés nem igaz.

A Magyar-Párt urnája sorrendben a hatodik, 6-os sorszámmal van jelölve és rajta rózsaszínű papíron ki-függesztve a jelöltek neve. A 6. urna dr. Várady Imre urnája.

Hatálytalanítják az eddigi üzleti záróra rendeletet (?).

Hivatalosan nem tudnak Beeskereken a kormány ezirányu határozatáról.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 22.

Egyes bányai lapok, közöttük a „Trgovinski Glasnik” is, legújabb számukban feltűnést kellő tudósítást közölnek, mely szerint a kormány revízió alá veszi az előző kabinet kereskedelemügyi miniszterének üzleti zárórendeletét. Mint ismeretes, a kereskedelemügyi miniszter még a múlt év októberében rendeletileg szabályozta a vasárnapi munkaszünet, a hétköznapi üzleti záróra és az ipari és kereskedelmi vállalatok munkaidejének kérdését. Az erre vonatkozólag kiadott rendeletek alapján mindenütt az országban, a gyakorlati életben is megvalósították az új rendszert és ennek eredményéről éppen a napokban számoltunk be. Érthetőleg, annál nagyobb feltűnést keltettek a miniszteri határozat végrehajtásának fel-függesztéséről elterjedt hírek.

A döntés tartalmát többféleképpen ismertetik, egyes lapok úgy tudják, hogy a kereskedelemügyi miniszter-

rium október 8-iki határozatát megsemmisítették, illetve kimondották, hogy az ekkor hozott rendelkezések hatályukat veszítették, más tudósítások meg úgy számolnak be, hogy a határozatban csupán az új rendszer életbeléptetésének elhalasztásáról van szó.

Mivel a kérdés kétségkívül közelről érinti a kereskedőket, gyárosokat és iparosokat, szükségesnek tartottuk érdeklődni a beeskereki kereskedelmi- és iparkamaránál, mennyiben felelnek meg a valóságnak a lapok által kolportált hírek.

A kamarában kérdésekre kijelentették, hogy hivatalosan a régi kormányhatározat érvényességének megszüntetéséről tudomásuk nincsen. Olvasták ugyan az erről szóló hírlaptudósításokat, hogy azonban ezek mennyire helytállóak, a jelen pillanatban nem állapíthatják meg. Ilyen körülmények között a régi rendelkezésekhez vagyis a jelenleg érvényben lévő rendszerhez kell az érdekelteknek ragaszkodniok, mindaddig, amíg a homályos ügy tényleges állapotáról illetékes helyről nem érkezik hiteles értesítés.

A közeljövő fogja tehát eldönteni, megmarad-e a jelenlegi zárórendelet, vagy pedig változás várható ezen a téren is.

Bírósági szünet a beeskereki törvényszéken.

Három héttig nem lesz főtárgyalás. — Szombati tárgyalnak polgári pereket.

Beeskerek, jan. 22.

Délelőttönként rendes körülmények között nagy a forgalom a törvényszék első emeleti folyosóján. A padokon közömbös tekintetű férfiak és nők ültek vegyesen, legfőképpen parasztok itt-ott kiültöttek a tömegből egy-egy kaputos ember alakja — városi polgár. Ezek a tanúk, akiket nem érdekel az egész ügy, akiknek egyáltalában nem fontos az érdekelt vádlott vagy vádló, hanem egy kis cédulát, két cédulát kaptak kézhez néhány nap előtt s most ezért kell végigálmuk egy délelőtti vagy esetleg még egy-két óráig hozzáoldást.

A vádlottakat már viselkedésükről meg lehet ismerni. Legtöbbjük idegesen feszkelődik helyén, vagy ide-oda járkál a folyosón és nyugtalanul érdeklődik aziránt, mikor kerül sorra a bűnügye.

Tegnap délelőtt hiába kerestük a sürgős-forgást. A törvényszéki folyosó jórészt üres volt, a padok árván buslakodtak. Néha-néha felhangzott a távozó léptek visszhangja, de rövidesen újra csend borult a rideg folyosóra.

Érdeklődtünk a szokatlan jelen-ség oka iránt és csakhamar megkaptuk a kívánt felvilágosítást. Törvényszéki szünet van — hangzott az információ — még pedig nemesak erre a napra, hanem három hétre. A választási törvény értelmében ugyanis, mint már jeleztük, tizenöt nappal a választások előtt és nyolc nappal a választások megtörténte után nem tartható főtárgyalás. Büntető ügyekben szombaton volt leg-utoljára főtárgyalás és a jelenleg befejezett stádiumban lévő bűnpö-

roket már a választások utáni időre halasztják el. Polgári perekben 24-én lesz az utolsó főtárgyalás, amikortól kezdve három héten át teljesen szünetel a bírói igazságszolgáltatás.

A törvényszék elnöke ennek megfelelően már meg is tette a szükséges intézkedéseket, hogy a törvény előírásának megfelelően szüneteljen a bíróság munkája.

Ugyancsak három héten át szünetelteti működését az adókvetőbizottság is, mely most rójja ki Beeskereken a jövedelmi-, vagyon- és hadinyereség-adót.

Hamisított husz dollárokkal árasztják el a Vajdaságot.

Beeskerek, jan. 22.

A bécsi rendőrigazgatóság tegnap a belügyminisztérium utján körrendeletet küldött Beeskerekre, amelyben figyelmezteti a hatóságokat, hogy egy pénzhamisító társaság hamisított huszdollárokkal akarja a Vajdaságot elárasztani. A rendőrigazgatóság közlése szerint, a wieni amerikai követségtől értesítést kapott, hogy Newyorkban két zsigbankot lepleztek le, amely National Commercial Bank és Trust Company of Albany címen működött és hamis bankjegyek üzletszerű elszállításával és forgalomba bocsájtásával foglalkozott. A két „nagyüzem” főpiacul az SHS államot, Bulgáriát és Albániát szemelte ki, ahol hálás közönségre számított. Szerencsére a készítményeik nagyon primitív kidolgozásuk és inkább reklámcédlákhoz, mint bankjegyekhez hasonlítanak s így könnyű azokat az eredeti dollároستól megkülönböztetni. Legfeltűnőbb figyelmeztetőjel a hamisítványokon a következő jelzés: Shorter N. 130 L, bank N. 26594 és Gressinu N. 260798.

HIREK

— január 22.

Az olasz vízum új díjszabása. A Beográdi olasz követség a belügyminisztérium utján tegnap értesítette Torontál-Temes megye vezető-ségét, hogy a római kormány le-szállította a beutazási vízumok árát. Az új díjszabás szerint egy hat hó-napi határidőre szóló permanens ví-zum tíz aranylirába, egy egyszeri oda- és visszautazásra feljogosító láttamozás öt aranylirába és egy átutazási vízum pedig (három hóna-pos határidőre) egy aranylirába kerül.

Polgármester helyettese — a fő-jegyző. A belügyminisztérium meg-szüntete Rajity Tima beeskereki városi tanácsnok, polgármester he-lyettesi tisztségét és a polgármester helyettesítésével minden egyes aka-lomra Nadaski Gyuro főjegyzőt bizta meg, akinek távollétében ezt a tisztséget a legidősebb tanácsnok látja el. Rajity Tima ettől függet-lenül továbbra is megmarad árva-ügyi tanácsosnak.

A beeskereki kamara plenáris ülése. A bányai kereskedelmi- és iparkamara január 25-ikén, vasár-nap délelőtt kilenc órai kezdettel plenáris ülést tart a „Lloyd” helyi-ségében. A tárgyszorozaton több fon-tos pont, egyebek között az 1925. évi kamarai költségvetés szerepel.

Nagy kabaret a Balkán Bioskop-ban. Szerdán, január 28-ikán a Bal-kán Bioskop színpadán a volt Ady-Társaság Színbáznak tagjai nagy kabaret-estélyt tartanak, amelyen színre kerülnek táncok, énekek, dra-molették, komédiák. Fellépnek a legjobb beeskereki műkedvelők: Czimmer Annikó, Dimitrijevitj Mil-ena, Kövessi Boris, Kövessi Mártha, Oláh Jolán, Petrass Gabi, Perity Szóka Vajdáné, B. Rózsa, Várady Hajnalka, Várady Gizike, Agoston Károly, Balás Iván, Frej Maxi, Hajdu Vince, Kohn Sándor, Takács János, Vajda Lajos, Wilhelm Fe-renc.

Felmentett Beeskerek városi kép-viselőtestületi tagok. A belügymi-nisztérium tegnap Beeskerekre érke-zett leiratában felmentette dr. Zsu-panszki Szilárdot, Hijin Ljubomirt, Muc Lita Sztevant és Turinszki Gyurót a Beeskerek városi képviselőtestületi tagság alól és helyükbe Popov Szávát, Rosulj Milánt, Mires Dusánt és Daily Cveta Szvetozárt nevezte ki.

A Schwäbische sportegyesület tisztújító közgyűlése. A beeskereki Schwäbische sportegyesület közgyű-lésén új vezetőséget választott, mely a következőképpen alakult meg: Diszelnök Weiserschan János, ügyvezető elnök: Lengensfelder Já-nos. Alelnökök: Julcher Hugó és Pfeifer József. Főtárgyaló: Ruesz Fe-renc.

A Kadima táncdelutánja vasár-nap négy órai kezdettel a Koroná-ban lesz.

Garibaldj unokája — fascista tisztt. Rómából jelentik: Garibaldi unokája nemrég a fascista hadse-regbe való felvételét kérte. A kíván-ságnak — hír szerint — örömmel tettek eleget.

Az eredeti vingai bonbon tagadhatatlanul a legfinomabb csemegé. Gyártja az Ambrozia.

Aranyfonállal

szövöm élettörténetét annak a most még játékos kis kölyöknek, akinek szöke kosztros fejében talán világhírnévformáló gondolatok szunnyadnak, hallhatatlan művészi tervek sejtjei pihennek még, vagy talán a korai bimbóhullás áldozata lesz, még mielőtt messiási munkáját bevégezhette volna! Ki láthat a jövőbe? Csak a kicsinyes, ostoba embernek az az egyedüli élet, amit ő él. Milliós és milliós élet él fában, fűben, levegőben, a föld rögében, amelyek a nagy mindenség szempontjából éppen olyan fontosnak esnek latba, mint mi. Világhódítók, nagy államférfiak, egyházfejedelmek, teremtő művészek meg tudták állítani az enyérszet munkáját testükben? Egy perszem nem változott a nagy világűrben, mert Napoleon elmulott. Csak az ő sorsával összekapcsolódó halandók egy része érezte meg elmulását. Ahol a világok sorsa beteljesedik ott egy falevelé halála semmivelsem kisebb érték mint egy emberélet mulása. A halál is érték — csak ki tudja még a mi dadogó tudományainkban hogy miért? Azért, csak szövöm aranyfonállal élettörténetét annak a kis kosztros kölyöknek, akinek boltozatos, mosolygós homloka mögött az én álmaim, jószágom, bünyöm, erőnyem újra él. Oh, de más életet kell neki élnie, mint nekem. Az érvényesülési harc elaggott módszerrel rajta nem engedem kipróbálni. Csalhatatlan rendszerem van rá, hogy irigyelt nagy, boldog ember legyen. A kis fiam ha felnő, kitűnően fog tenniszezni és okvetlenül kell neki fociznia. Az világos, hogy lovagolni és uszni fog és nem mulasztja el majd azt sem, hogy a golfnak nagy hódolója ne legyen. Azt ugyebár mondanom sem kell, hogy az elképzelhető összes steppeket és hupa-hupákat kitűnően fogja megtanulni és gyakorlat folytán és mert jó állású gyerek, nagyszerűen is fog táncolni. Hangja, hallása talán lesz: meg kell neki tanulni énekelni és egy hangszert is. Valószínűleg zongorát, vagy gordonkát is és amikor mindezen tudományokban megkeletesebbé válik, elkezdik majd vinni előre a nők: mert jól táncol és énekel és muzsikál! A férfiak, mert jól sportol! És a kis kölyök aki akkor már hument mosoly nagy gyerek lesz, gyorsan végig fog szaladni az érvényesülés létráján. Szép, hófehér nőkezek fogják eltenni utjából az akadályokat — észre sem fogja venni! És menni fog egyre feljebb. Viszi majd a táncos lába a daloló kedve, a fociból gördülő labdája. És mert okos, életrevaló gyerek, hát menni fog feljebb-feljebb. Rózsás orcával, derült kedvvel, hófehér hajjal nagy állást fog betölteni. Talán hadvezér lesz, talán miniszter, hatalmas bankvezér. Milliós sorsát fogja intézni talán. Kézintésétől családok boldogsága élet-halála fog függni — és senkisé meg fogja észrevenni, hogy irni-olvasni elfelejtették megmutatni...

J.

Adomány. Szobosák Ferenc és Mayer János vendéglősök a rómkath. árvaháznak 500 dinárt adományoztak lapunk útján.

* Titok

* A Kadima táncdelutánja vasárnap négy órai kezdettel a Koronában lesz.

Megszavazták Beeskerek város 1925. évi költségvetését.

A városi tisztviselők új beosztása. — A tizenharmadik havi fizetés ügye. — Nagy vita a budget körül. — Városi közgyűlés

Beeskerek, jan. 22.

Beeskerek város képviselőtestülete szerdán délután rendkívüli ülést tartott a megyeháza nagytermében, melynek tárgysorozatán nem kevesebb mint huszonkét pont szerepelt. A megvitatásra váró hatalmas anyagra való tekintettel Alekszty Bogoljub polgármester pontban három órákor megnyitotta a közgyűlést és átadta a szót Nádaski Gyuro főjegyzőnek, hogy elreferrálja a reszortjába vágó és a napi-renden szereplő ügyeket.

Az első néhány pontot minden vita nélkül egyhangulag elfogadták. Így tudomásul vették, hogy a belügyminisztérium megsemmisítette a mulatságok és gyülekezések tartásáról szóló városi szabályzatot és hogy elutasította az autóhajást rendező szabályzatot is. A köztisztviselők és rendőri szerkesztett városi szabályzatot a megyei közgyűlés jóváhagyó határozata után, a belügyminisztérium is megerősítette, melynek erre vonatkozó végzését ugyancsak felolvasták és egyhangulag elfogadták. Hasonlóképpen hozzájárultak a rendőri bejelentőhivatal átszervezéséről készült szabályzat ügyében hozott jóváhagyó miniszteri határozathoz.

Alekszty Bogoljub polgármester és Krizsanov Pája főszámvevő nyugdíjügyének rendezése után, melyben helybenhagyták a tanács elzárnyó javaslatát, áttértek a tárgysorozat egyik legfontosabb pontjára, a tisztviselőknek, az állami alkalmazottak új beosztásának megfelelő csoportosítására. Ez ügyben, egyhangú döntés folytán, úgy határoztak, hogy szűkebbkörű bizottságot küldenek ki a tervezet gyakorlati végrehajtására.

A következő pont a városi tisztviselők és alkalmazottak kérvénye volt, melyben segélyképpen a tizenharmadik havi fizetés kifizetését kérték. A közgyűlés egy döntést, hogy a kérelem azonnali teljesítését megtagadja az esetben azonban, ha az év folyamán oly arányú különbözet mutatkozna a városi háztartás bevétele és kiadása között, amely a pótdó felemelése nélkül lehetővé tenné a szükséges összeg folyósítását, kifizetelét a kívánt egy havi illetményt.

A beeskereki állami gimnázium épületének kijavítására nagyobb összeget engedélyezett a képviselőtestület és hozzájárult a kereskedelmi iskolának adandó segély folyósításához is.

Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után megvitatás alá vették az 1925. évre készült városi költségvetést, melyet Krizsanov Pája főszámvevő ismertetett.

A költségvetés a városi háztartás költségeit három csoportba osztja. Az első csoportba 9.108.880 dinár kiadással szemben ugyanannyi bevé-

tel szerepel, melyre 220 százalékos pótdószolgálat fedezetül. A második részben gazdasági kiadások vannak felsorolva, amelyeknél 81.767 dinár kiadással szemben 34.000 dinár a bevételi előirányzat. A harmadik kategóriába kerültek a belrendészeti kiadások. Ebben a csoportban 1.736.224 dinár szerepel kiadásként és 808.500 dinár fedezetként. A két utóbbi csoportnál mutatkozó különbözet a pótdó terhére esik és ötven százalékkal fedezhető. Végeredményben tehát a jövő évi közszégi pótdó esekügy mint ebben az esztendőben, változatlanul kétszázhetven százalékos marad.

Alekszty Bogoljub polgármester rövid beszédben vázolta a város gazdasági helyzetét és rámutatott az okokra, amelyek megakasztották a városvezetőség azon tervének megvalósítását, hogy a közszégi pótdó jelentékeny mértékben ötvenöt százalékosra szállítsa. Reméli, hogy a folyó esztendő lehetővé fogja tenni az adófizető polgárság terhének megkönnyítését.

A költségvetéssel kapcsolatban megindult vita során, az állandó választmány jóváhagyó javaslatával szemben, Ankity Bozsicár képviselőtestületi tag oly értelemű indítványt tett, hogy a költségvetésből kapcsoljanak ki egy hatvan ezer dinárt kitevő tételt, amely a közegetvám hatóságok behajtása folytán keletkezett többletből százalékos jutalmakat biztosít a regális tisztviselőnek és a vámházak kezelőszemélyzetének. A budgetet a javaslatnak megfelelő módosítással szótöbbséggel elfogadták.

Nagy érdeklődésre tartott számot a tisztviselő és munkásházak építési és a városi takarékpénztár alapításáról szóló szabályzat, mindkét javaslatot azonban levették a napirendről.

A beeskereki tanítók négy öl fát kértek külön járandóság címén a várostól. A tanács a kérelemmel szemben azt javasolta, hogy helyette 2500 dinár segélyt folyósítsanak. A közgyűlés mindkét tervet elutasította.

Jevity Milan lapszerkesztőnek a város épületében lévő lakásáért a képviselőtestület 1923 február 1-től visszamenőleg évi 2400 dinár bért állapított meg.

Berberszki Gyurica volt polgármester elleni eljárás megindítását határozta el a közgyűlés az anyagi felelősség megállapítása végett, azért mert a villanytelep átszervezésének munkálatait polgármestersége idején beszűntette.

Végül a városi tanácsok működéséről (1921 óta) könyvet adnak ki, melyben ismertetik a tanács egyes időközökben kifejtett munkásságát. A közgyűlés este háromnegyed 9 órákor ért véget.

Nemzetközi mintavásár Lyonban. Lyonban március hó folyamán nemzetközi mintavásár lesz amelyre az SHS állambeli terménykereskedők részvételét ajánlja a kereskedelmi minisztérium, amely erre a célra szükség esetén kölcsönt is folyósít. A kiállításra figyelembe kell venni az SHS állambeli buza, zab, lenese, tengeri korpa és a liszt. Közlebbi fevilágosítást a beeskereki kereskedelmi- és iparkamara ad.

* Klasszikus est a Balkán Bioskopban 22-én és 23-án. Michel Bohrent már előnyösen ismeri a beeskereki közönség a Cesarina filmbeli remekléseiből. Most ismét alkalom lesz e kitűnő művész játékában gyönyörködni a Farkas (Tiefland) Eugen d'Albert operája után készült filmen, mely egy fotográfia, mint eszelekmény, játék és rendezés tekintetében is a filmjatszás remeke. Műtő partnere a bájos Lil Dagover.

A kisiparosok hitele. A Narodna Banka által a kisiparosoknak engedélyezett hitelről szóló tegnapi cikkünk kiegészítésre szorul. A kisiparosok ugyanis, akik erre a hitelre igényt tartanak kérvényeiket ne közvetlenül a bankhoz, hanem az ipartestület útján a kereskedelmi és iparkamarához nyújtsák be.

A magyar focilisták olaszországi diadalutja. Milánóból jelentik: A győztes magyar válogatott csapat az este indult el Milánóból. Az állomásra óriási embertömeg kísérte ki a magyar focilistákat, akiket a város nevében a prefektus büszkén fogadott el. Sevillába pénteken érkeznek, ahol diadalukkal várják a magyar futkárosokat. A város nagy előkészületeket tesz, hogy minél impozánsabb fogadtatást készítsen elő a messziről jövő vendégeknek.

* Titok

Milos Aurél táncestélye. A fiatal beeskereki származású táncművész, aki most Novisádon a világhírű Lábán iskola jugoszláviai reprezentánsánál, Jankovitynál tanul, január 26-ikán este fél 9 órákor mutatkozik be Beeskerekben a Balkán Bioskop színpadán. Műsorán lesznek klasszikus táncok zenével, külön táncok, dekoratív és expresszionista táncok. Liszt, Schumann, Schubert, Brahms, Debussy, Csajkovszky, Dvorzak zenéjére készítették a táncok, amelyek egymelyikében partnereit lesznek a fiatal művészek: Bárnya Lulu, Oláh Jolán, Perics Szóka, Spira Elm. Városz rte vagy érdeklődéssel várják az élvezetesnek ígérkező művészi eseményt. Jegyek a mozi pénztáránál válthatók 20, 25, 20, 15 és 10 dinárért.

* A Kadima táncdelutánja vasárnap négy órai kezdettel a Koronában lesz.

Klasszikus estély a „Vojvodina” kávéházban. A Jaczkó-féle művészszalonzenekar a beeskereki Vojvodina (Rózsá) kávéházban felújítja a mult télen annyira kedvelt és népszerűvé vált klasszikus zeneestélyeket. Az első ilyen zeneestély ma, január 22-én, csütörtökön este lesz nyolc órai kezdettel, melynek értékes műsorát igazán nagy gonddal és művészi érzéssel állították össze. A műsor a következő: Mendelssohn—Bertholdy: Kriegsmarsch der Prister aus der oper „Athalia” és a Fingalshöhle (Hebriden). B. Smetana: Verkaufte Braut. Fantasie. Ch. Gounod (D. Alard): Faust. Hegadüszölő, előadja: J. Jaczkó karmester. Liszt Ferenc: Második magyar rapszódia (köz-kívánatra) és Liebes traumé. F. S. Bach: Zweite satz aus dem „A-moll konzert” zongoraszólo, előadja: Stanislav Opermann. E. Grieg: Morgenstimmung. Amtras Tanz. R. Wagner: Tannhauser. (Fontoré). — B. lépődij nincs.

A Komédiában

csütörtök, január 22-én,
Péntek, január 23-án

Jegyek elővételben
a Kovács cukrászdában kaphatók.

„Daisy“

tragikomédia 5 felvonásban
Lya Mará-val a főszerepben.

Jön!

„A gyilkos malom“
amerikai film Lee Parry-vel.

Jön!

A Schwäbische mulatsága. A becskerei „Schwäbische“ sportegyesület január 31-iki estélye iránt általánosan nagy érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség minden lehető megtesz, hogy a meleg érdeklődést az estély kitünő megrendezésével ki is érdemelje. A mulatságot Ruesz Ferenc, Becskerek egyik legkiválóbb műkedvelőjének rendezésében, változatos és gazdag műsor vezetése, amelyen magán- és énekszámok, tréfák és egy kacagtató vigjáték szerepelnek. A rendezőség még ezenkívül számos meglepetést tartogat, amelyről egyelőre azonban nem hajlandó részleteket elárulni.

Lya Mara egyik legkedvesebb filmjét „Daisy a leányasszonyt“, hozta Horváth igazgató a napokban Bécsből, hogy eleget tegyen a sokoldalú „Lya Marát“ kedvelő mozilátogató közönség kívánságának.

Az élet elől a halálba menekült. Budapestről jelentik: Csaplár Géza 35 éves asztalossegéd Budapesten lévő lakásán felakasztotta magát és meghalt. Csaplár volt a rendőri krónika egyik legmakaesabb életuntja, aki háromszor kísérelt meg öngyilkosságot sikertelenül. Első ízben villamos alá vetette magát, másodszor mérget ivott, a harmadik esetben a Dunába ugrott, mindannyiszor eredménytelenül, mert életben maradt. Végül elkeseredésében a köteleit választotta, mely megváltotta az életét.

*** Titok**

Az alapos rovatvezető. Egy németországi kisváros szerkesztőségében történt. Ebben a szerkesztőségben már jó harminc éve látja el a közgazdasági rovatot Pick ur. Egy szép napon megbetegedett a helyi hírek rovatának vezetője, mire a szerkesztő Pick urat kérte meg, hogy vegye át egy napra e rovatot.

A városban aznap valami céllövő ünnepély volt. Pick urnak kellett volna róla írni. Meg is írta a cikket, amelyik így kezdődött:

„Hü céllövőink stramm léptekkel masíroztak el a császári palota előtt, hogy így rójják le tiszteletüket az ország legelső ura előtt...“

A szerkesztő kezébe veszi a cikket s amikor az első sorokat elolvasta, majd hanyattvágódott. Be is hívta Pick urat a szobájába:

— De Pick ur, mi jut önnek eszébe? Hiszen mi régi köztársaság vagyunk.

Pick ur elbámult, majd fejét megcsóválta, kissé sértődötten felelt: — Nekem persze nem mond meg senki semmit.

Könyv a Vajdaság gyáriparáról. A napokban jelenik meg a vajdasági gyáripart ismertető legújabb szakkönyv, amely nélkülözhetetlen minden kereskedelmi és ipari üzemenél. Az érdekes és értékes mű bányászati részét Sztanojlovity Sándor kamarai titkár, bácskai részét pedig Damjanovity Milán a szubotica „Lloyd“ titkára írta. A szerzők személye maga garancia arra, hogy a könyvvel az ország gyáripari szakirodalmá kitünő művel gazdagodott. A munka ára 45 dinár és megrendelhető a szerzőnél. Vidéki megrendelők a könyv árán kívül mellékeljenek postadíjat is.

*** Az összes gyógytud. orvosa, dr. Vlastimir Ivkovity,** okleveles gyermekorvos, lakik és rendel a Dungserszki-palotában (sörgyár) Buzatér, a nagyhíd mellett, délelőtt 8-9-ig és délután 3 és fél óráig 5-ig.

*** Villamosberendezéseket** legújabb nyosabban készít és átszerel a Globus villamosági vállalat. Költségvetés díjtalan.

*** Az eredeti Vingaj** bombont, a híres Draskovity-mester eredeti receptje alapján az SHS részére kizárólag az Ambrosia gyártja.

*** Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál, Veliki Becskerek. Telefon 829.**

Egy duggazdag kabaré- és versenystálló tulajdonos bukása.

Néhány nap előtt a bécsi lapok rövid hírből beszámoltak arról, hogy Dorn Egon, a külföldön is jól ismert kabaré- és versenystálló tulajdonost lakásán szélütés érte. Csak kevesen tudták azonban, hogy a bécsi társaságok egy népszerű alakját, a sors csapásai törték meg és sújtották a földre. Egyes verziók szerint Dorn Egon pompásan berendezett, de a hitelezőktől lefoglalt lakásában megmérgezte magát, majd golyót röpített a fejébe. Most az orvosok igyekeznek őt az életnek megmenteni.

Dorn Egon, akinek három évtized előtt még Kohn Sándor volt a neve, 25 év előtt került Münchenből Bécsbe. Az akkori Colosseum-Orfeumban apró bohózatokban vállalt szerepeket és a robusztus alkatu

fiatalember csakhamar egy bizonyos publikum kedvence lett és ezt kihasználva, Simplissimus néven megalapította a bécsi kabarét egy belvárosi helyiségben. A Simplissimus-kabarének, röviden Simplenek nagy sikere volt; Dorn kasszájába csak úgy dült a pénz, úgy hogy csakhamar a Ronarchert is kibérelte. Ekkor azonban már nem elégedett meg a varieté igazgatással, hanem versenystállót alapított. Kezdetben szerencsével dolgozott a gyepen is és egyik kancájával Alagon megnyerte az első díjat. Két év előtt Dorn Egon istálló tulajdonos istállója mintegy husz lóból állott még. Ekkor azonban megvásárolta Vikberer Viktortól az „Allgemeine Sportzeitung“ című tekintélyes sportlapot, amelyre azonban állandóan nagyobb és nagyobb összegeket fizetett rá.

Dorn szívós karakter. nem bántotta a letörés, Berlinbe ment és ottan kibérelte a Residenz-Theatert abból a pénzből, amije még maradt. Ebbe aztán végleg belebukott, visszatért Bécsbe, ahol önkézzel akart véget vetni életének. Ezek a kulisszatitkai Dorn Egon állítólagos, a bécsi lapok által jelentett szélhűdésének.

TÖZSDE

Január 21.

Beograd. (Zárlat) London 291.50, Páris 328, Newyork 60.50, Milánó 247.85, Genf 1172, Prága 182, Bukarest 32, Bécs 0856, Budapest 0850.

Zürich. (Zárlat) Berlin 123.50, Budapest 72, Newyork 518.75, Milánó 2117.5, Prága 1550, Wien 73, Varsó 100, Szófia 375, Bukarest 275, Beograd 855, London 2447, Páris 2793.

Budapest. (Zárlat) Szokol 2147—2167, dinár 1170—1190, dollár 72230—72240, Páris, francia frank 3946—3956, Bukarest, lei 380—382, lira 2920—2950, Wien, osztrák korona 10165—10215, Beograd 1190—1196, Milánó 2920—2946, Newyork 72280—72660.

ELADÓ:

a város egyik legforgalmasabb utcájában masszív anyagból készült épület, amely vándorló malomnak igen alkalmas, a hozzátartozó 15 vagon befogadóképességű raktárhelyiséggel és egy motorhajtásra berendezett 10 lóerejű darálógéppel, továbbá 2 szoba, konyha, istálló stb. mellékhelyiségekből álló lakás, amely ujonnan bevezetett villanyvilágítással van. A lakás azonnal beköltözhető. 145

Esetleg társulnék megfelelő tőkével. Bővebbet: **Piking Jakob**, ügynök.

A róm. kath. vallásu, magyar nyelvű kántori teendők összes ágában járatos magányos férfi, lakás és élelmezés mellett, a k a l m a z á s t nyer. Fizetési igény megjelölésével ajánlatokat kér Torontáltordára 149

Biczok Ferenc, róm. kath. kántor.

Nagyon szépen

butorozott szobát

keresek azonnalra, feltétlen a központban.

Nagy, 148

Nagybecskereki Takarékpénztár

Mégvételre keresünk

használt jókarban levő

pénzszekrényt

Ajánlatokat „Pénzszekrény“ jelíga alatt az „Orient“ továbbít. 149

Egy ügyes leány, aki esemegek kereskedésekben már alkalmazásban volt, mint

kiszolgáló leány

azonnal felvétetik Cím a „Bega“ hirdetőben a főpostával szemben megtudható 150

Saldokontista (nő)

szép írással, 147
gyors munkás,
alkalmazást talál

Lederer Leo cégnél, Szomborban.

„Bosch“

mágnesgyújtó készülékek je vitása.

Delejezés 2441

tekereselés, tartalékreszek raktáron.

SCHMERER ENGELBERT Veliki Becskerek, Etvesova (Magyar) utca 24.

Butorozott szobát keres

magányos nő, esetleg konyhahasználattal.

138

Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Keresek egy nagyobb bánáti községben egy jól bevezetett

vegyesárukereskedést

állványokkal, raktárral bérbe.

és lakással együtt

Ajánlatokat „P. S. 1925“ jelíga alatt a kiadóhivatal továbbít. 68

Eladó házak,

vendéglők, földek és

egyéb tárgyak!

A Hajduk Velykova utcában 2 új ház, a Car Dusanova utcában 2 ház, a Vojvode Putnika utcában 1 ház, a Csar-nojevitya utcában 2 ház, a Vojvode Bozse utcában 1 ház, a Szave Tekelija utcában 1 ház; a város területén 2 vendéglő örök áron; 4 hold szőlő parcellázva bázhelynek; a kórház mögött 745 □-öl ház hely; 2 nagy hízalda melléképületekkel együtt; ablakok, ajtók és egy antik garnitúra eladó.

144 Piking, ügynök.

GANZ-FÉGE

motorok,
dinamók,
transzformátorok,
árammérők

bánáti képvisellete és gyári lerakata a

VOGTA Részvénytársaságnál
Veliki Becskerek.

141

